

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 427/2017 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen lapsiavioliittojen lopettamisesta Suomessa

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Hanna Sarkkisen /vas ym. näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 427/2017 vp:

Aikooko hallitus tehdä lainsäädäntömuutokset alle 18-vuotiaiden henkilöiden avioliittojen kieltämiseksi Suomessa sekä ulkomailla solmittujen lapsiavioliittojen mitätöimiseksi?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Ulkomailla pätevästi solmitun avioliiton tunnustamisesta säädetään avioliittolain (234/1929) 115 §:ssä. Lähtökohtana on, että ulkomainen avioliitto tunnustetaan eli liiton osapuolia pidetään Suomessakin aviopuolisoina. Liitto voidaan kuitenkin jättää tunnustamatta, jos sen pitäminen pätevänä johtaisi Suomen oikeusjärjestyksen perusteiden vastaiseen tulokseen. Harkinta tehdään tapauskohtaisesti usein siinä yhteydessä, kun avioliitto pyydetään merkitsemään Suomen väestötietojärjestelmään. Jos ulkomailla solmittua avioliittoa ei tunnusteta Suomessa, liitolla ei ole Suomessa mitään oikeusvaikutuksia.

Alaikäisen oikeudesta solmia avioliitto Suomessa säädetään avioliittolain 4 §:n 2 momentissa. Säännöksen mukaan oikeusministeriö voi erityisistä syistä antaa alaikäiselle luvan mennä avioliittoon. Poikkeussäännöstä on pidetty tarpeellisena, jotta voitaisiin ehkäistä yksittäisissä tapauksissa aiheutuvia kohtuuttomia tilanteita.

Alaikäisten avioliittoja koskevien hakemusten määrä on vähentynyt merkittävästi ja esimerkiksi viime vuonna myönnettiin vain viisi lupaa. Viime vuosina suurin osa myönteisen luvan saaneista on ollut 17-vuotiaita.

Oikeusministeriössä valmistellaan parhaillaan arviomuistiota alaikäisen avioliittoa koskevien säännösten soveltamisesta ja mahdollisista tarkistustarpeista. Asian mahdollisesta jatkovalmistelusta päätetään arviomuiston ja siitä saatavan lausuntopalautteen jälkeen kevätkaudella 2018.

Helsingissä 27.10.2017

Oikeusministeri Antti Häkkänen